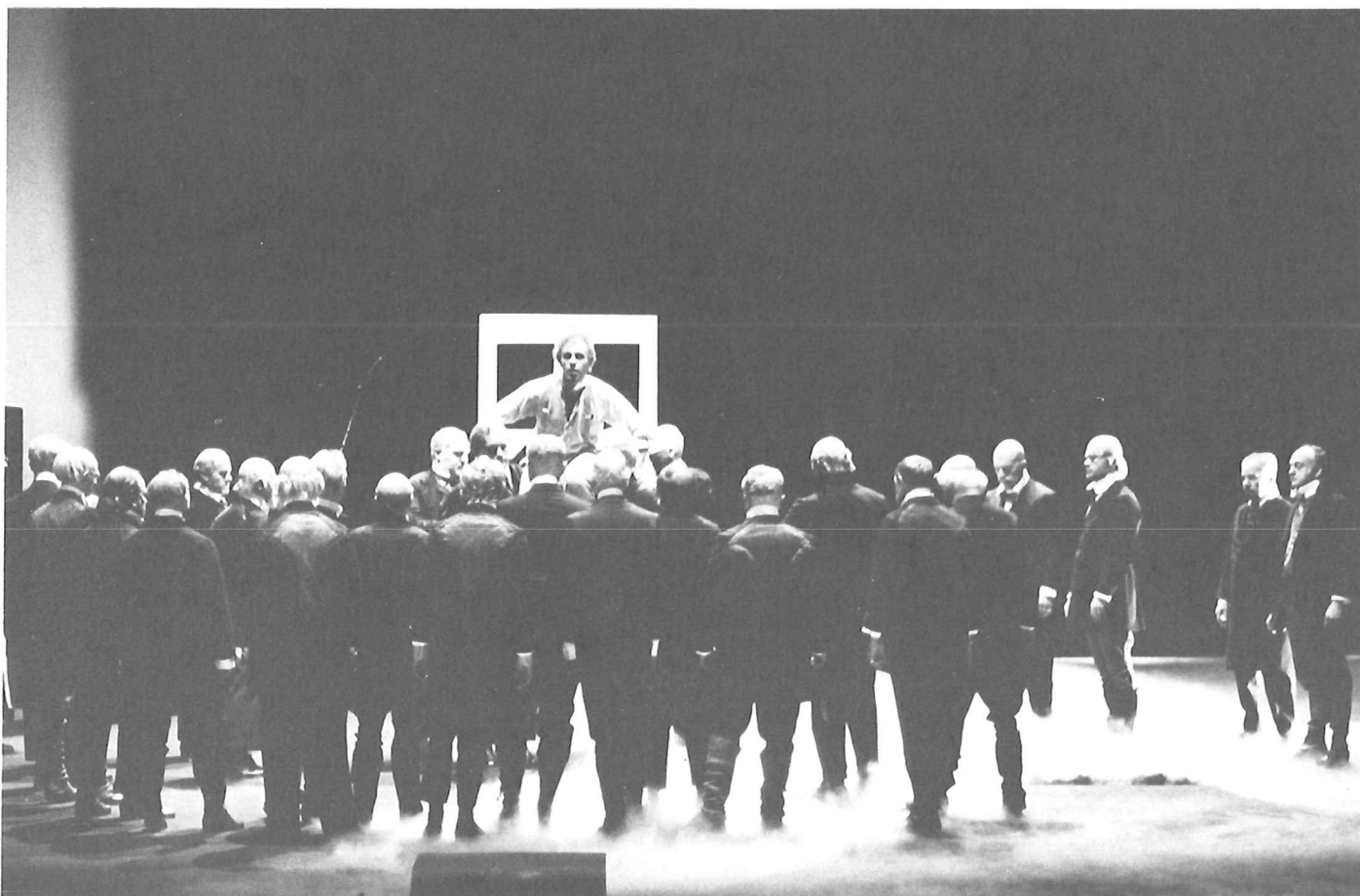

De Munt is een huis van hoop

André Laporte, een naam met Das Schloss

Foto's Hermann J. Baus

Toen ik jaren geleden hoorde, dat André Laporte *Das Schloss* van Kafka tot onderwerp voor zijn opera had gekozen, keek ik raar op. Kafka, dat is logica, eindeloze monologen, een fascinerend taalspel, waarbij er nauwelijks karakters of dramatische confrontaties zijn. De fabel is zeer mager (een man zoekt en vindt niets), en alleen de algemene situatie is sterk: een onbereikbaar slot als symbool van de macht van de bureaucratie. De pret aan de tekst beleeft de lezer als hij zich laat verstrikt raken in een verbaal mechanisme, dat hem inpalmt, bedwelmt en doet duizelen. Het is een

tekst van thema en variatie: hetzelfde, maar steeds anders. Heft men de lange logische uiteenzettingen op, dan verdwijnt de typische Kafka-muziek.

De keuze van Laporte was dus een uitdaging. Het kon niet anders of zijn versie van het gegeven zou iets helemaal anders worden. De opera heeft inderdaad zo weinig met het wezenlijke van Kafka te maken, dat de uitstekende studie over diens roman door professor Ludo Verbeeck in het programmaboek nauwelijks enige relevantie heeft voor wat er op de scène te zien is.

Naar Kafka

Laporte, die zelf zijn libretto heeft geschreven, is uitgegaan van een toneelbewerking die Max Brod, een vriend van Franz Kafka, in 1955 heeft gemaakt. Brod stond daarmee voor een belangrijk probleem, want Kafka had in 1922 zijn roman niet afgemaakt; het lijkt wel of hij zelf in de logica van zijn tekst verstrikt was geraakt: het was een labyrint zonder uitgang, ook voor de schrijver. Brod moest er dus iets op vinden, en in de geest van het existentialisme, dat toen in de intellectuele milieus hoogtij vierde, bedacht hij

Johan Thielemans vindt dat de eerste opera van André Laporte een tweede kans moet krijgen, in een andere regie. Inmiddels heeft de Munt door deze creatie gemaakt dat de naam van de componist gemeengoed werd.